

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Florianu hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo. «GORENJEJEC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati na upravnništvo.

Volilci!

Pred durmi imamo državnozborske volitve, ki so zlasti v sedanjih časih velikanskega pomena. Po izreku zaupnikov narodno-napredne stranke in vsled želje najvplivnejših in najveljavnejših volilcev sta določena na Gorenjskem kot kandidata:

I. V splošnem volilnem razredu, ki voli dne 12. grudna t. l.:

Luka Jelenc
učitelj v Ljubljani.

II. V kmetijskih občinah, ki volijo dne 18. grudna t. l., in sicer v sodnih okrajih Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjskagora, Radovljica, Škofja Loka in Trzin:

Gustav Pirc
ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Volilci! Kdor ljubi napredek in zlato svobodo in ne nočno temo ter hlapčevanje, ta bo volil omenjena kandidata. Zatorej na dan volitve vsi do zadnjega na volišče.

Volilno gibanje.

Naš kandidat za V. skupino.

V sredo stopimo na volišče, da volimo poslanca iz V. kurije ali skupine, v kateri imajo volilno pravico vsi 24 let stari in vsaj šest mesecev v eni občini bivaajoči avstrijski državljani brez ozira, ali imajo že v kakem drugem razredu volilno pravico ali ne. Ta skupina je namenjena takorekoč za širšo maso — za delavstvo.

Narodno-napredna stranka je, uvažujoč to dejstvo, v polni meri priznala, da je pred vsem slovensko učiteljstvo upravičeno, da postavi iz svoje srede moža, ki

ima največ zaupanja in tudi zmožnosti za težavni posel državnega poslanca. Ljudsko-šolski učitelj je itak narodni delavec, saj on je tisti, ki vceplja mladini zlate nauke za nadaljnjo bodočnost, ki se trudi ves dan za blagor naroda, ki živi v posrednji dotiki z ljudstvom in opazuje ter precenjuje duševne in telesne zmožnosti izročeni mu otrok in njih starišev, on je tisti, ki vidi vse reve in težave tudi najnižjih slojev. Ljudsko-šolski učitelj je oni, ki najbolj občuti, kako trd in suh je delavčev kruh, ker skoro vsak dan se čuje, da učitelji prestopajo iz svojega stanu in gredo iskat si boljšega kruha.

«Gorenjec» samo iz teh, ko bi drugih vzrokov ne bilo, prav toplo priporoča državnozborskim kandidatom za V. skupino ljudsko-šolskega učitelja, in sicer v osebi gospoda **Luka Jelenca**.

Naši nasprotniki izlivajo seveda ves zolč nad njega, češ, kaj more učitelj opraviti na Dunaju. V isti sapi ga na vse mogoče načine zasramujejo in pišejo o njem same laži. Zato pa vedo toliko bolj na dolgo in široko pisati o svojem kandidatu — dr. Ivanu Šustersiču, advokatu iz Ljubljane.

Namesto duhovnika dr. Kreka, ki je dosedaj zastopal v državnem zboru peto kurijo, so postavili v V., po vsej pravici delavski kuriji: advokata (!?), voditelja klerikalne stranke na Kranjskem.

V sedanjem času, ko se ne gre več za osebo, temveč za princip, ali naj bodo zapovedovalci našemu ljudstvu od škofov odvisni, podkupljeni možje, ali pa naj bode odločilna beseda volja naroda, da se reši tega neznosnega jarma. Zatorej naj gredo vsi svobodomise in napredkaljubni volilci na volišče dne 12. grudn. za kandidata narodno-napredne stranke gospoda Luka Jelenca. Osebna strast, ali mrznja, ali pa predsodki naj mirujejo ta dan. Kranjska dežela naj pokaže, da je ona ne le prva izmed kronovin, ki voli poslanca iz V. kurije neposredno, temveč tudi ena izmed onih, ki so se otresle vsiljevanja, tlačenja in srednjeveškega jerobstva. V izgled naj bo ostalim kronovinam, da smo tudi na avstrijskem jugu na potu napredka in svobode.

Ta dan glasno in odločno povejmo, saj imamo — hvala Bogu — direktne in tajne volitve in se vsled tega ni treba nikomur bati ničesar, da visoko cenimo novodobno šolo, kateri dajmo na ta način zahvalno priznanje, da volimo spoštovanega predsednika «Zaveze vseh jugo-

slovenskih učiteljskih društev», gospoda Luka Jelenca, svojim državnim poslancem iz V. kurije. Neumnež in nevednež naj voli v delavskem razredu advokata, pameten in omikan volilec pa bo oddal svoj glas narodnemu delavcu ljudsko-šolskemu učitelju.

Naravnost prava sramota, da ne rečemo nesreča, bi bila, ko bi prodrli nazadnjak dr. Šuštersič, sramota, katere bi si ne mogli tako hitro izbrisati. Če stori vsak narodno-napredni volilec svojo dolžnost, zlasti v mestih in trgih, potem bomo lahko mirnim srcem čakali dne 12. t. m. na veselo in zmagonosno volitev.

*

Z Gorenjskega. Kmalu bode tu čas, ko bodete vi, dragi Gorenjci, šli na volišče glasovat za može, katere nameravate poslati na Dunaj, da se bodo tam potegovali za vaše pravice in koristi. Še je čas, da resno premislite, koga bodete volili. Duhovska ali klerikalna stranka vam vsiljuje za kmetske občine prejšnjega vašega poslanca Pogačnika, za peto ali splošno kurijo pa vam ponujajo dr. Šuštersiča. Že iz volilnega katekizma, ki sta ga priobčila «Rodoljub» in «Gorenjec» in ki se dobiva tudi v posebnem pnatisu, vam je znano, kako delujejo klerikalni poslanci na Dunaju za kmetski in delavski stan. Potezajo se in pomagajo kovati le take postave, ki so njim v korist. Če pa se z njimi obteže in oškodujejo nižji sloji, zato se ne brigajo. Da duhovniki in njegovi pripadniki res nimajo srca za revno kmetsko in delavsko ljudstvo, o tem se lahko tudi sami prepričate v vsakdanjem življenju. Denar in zopet denar jim je vse! Brez plačila ne store ničesar in nočejo zastonj spraviti v zemljo niti takega reveža, ki ga je morala živiti revna občina! Pred nekaj leti je bila nastala suša. Kmetje so prosili župnika, naj gre na bližnjo božjo pot maševat za dež. Velel jim jo nabirati za mašo. Ko so nabrali 16 kron in mu prinesli, ni mu bilo zadosti, dasi bi bil zamudil v vsem le dveinpol uri. Rekel je, za tak denar ne bom maševal. Kmetje so mu potem morali nabrati še 8 kron. A vse to jim še ni dovolj! Ljudi celo na smrtni postelji

nagovarjajo in silijo, da jim zapuščajo posestva in izročajo hranilnične knjižice, na siromašne in potrebne sorodnike pa pozablajo. Ko umre kak priletan župnik, pograbi za njim kuharica — tisoče! In kdo mu je bil nanesel skupaj ta denar. Kdo drugi, kakor ti, ubogo, nezavedno kmetsko in delavsko ljudstvo! Zdaj hočejo duhovniki tudi na Dunaju imeti za poslance le take ljudi, ki bodo delali le za njihovo korist na škodo drugih stanov! Za Pogačnika in Šuštersiča agitirajo pri nezavednem ljudstvu po vsem Gorenjskem z lažmi, da se gre za vero, češ, da sta protikandidata liberalca in radi tega — brezverca! Kako nesramno in lažnivo je to agitacijsko sredstvo, razvidno je iz naslednjega:

Pogačnik je bil prej hud liberalca in je pripadal k narodno-napredni stranki. Ker je pa izprevidel, da v politiki pri tej stranki nikoli ne bode postal kaj več, kakor je, ker ima ta stranka za poslance boljše in sposobnejše može, kakor je on, zato je prestopil k nasprotni klerikalni stranki ter se je zavezal, da bo storil vse, kar mu bodo ukazali duhovniki. Ti so bili z njim zadovoljni, ker potrebujejo le take ljudi, ki jim kimajo, komandirajo pa sami! Zato je postal Pogačnik že pri zadnji volitvi klerikalen poslanec, a če je zdaj kaj bolj pobožen kakor prej, po tem ga ne vpraša nobeden duhovnik več! Proti njemu je narodno-napredna stranka podpirala vrlega in vzglednega duhovnika Tomo Zupana, ki si je tudi za slovenski jezik pridobil velike zasluge kot predsednik družbe sv. Cirila in Metoda. Duhovska stranka pa tega duhovnika ni marala za poslanca, ker je vedela, da bi on na Dunaju ne delal le za njo, temveč tudi za ugled zatiranega slovenskega jezika in za koristi slovenskih kmetov in delavcev. Duhovniki so ga začeli grdo obrekovati ter se lagati čezenj, da so tako pripomogli, da je bil namesto njega izvoljen poslanec liberalca Pogačnik. Ako bi se torej šlo pri volitvah za vero, ali bi zanjo ne mogel na Dunaju več storiti vzgledni duhovnik Zupan, kakor liberalca Pogačnik! Vidite, kmetje, tako grdo vas sleparijo duhovniki. Pogačnik kot poslanec ničesar ne

PODLISTEK.

Dekadencija v pesništvu in slikarstvu.

Konec.

Na realističnejšo podlago pa se opira po mojih mislih slikarska umetnost. Ker tudi slikarji nočejo zastajati v «napredku», začeli so delati slike na nov «modern» način, ki se tudi imenuje dekadencija. Ali mnogi ne verujejo, da je ta novotarija povzdignila slikarstvo na višjo stopinjo. Slikar namreč ne more v svoje umotvore zlivati odsevov svoje duše, kakor to dela z dušnimi glasovi pesnik, temveč on ima nalogo upodabljati le ono, kar vidijo okrog človeške oči, to je on ima posnemati naravo. In kolikor naravnost in natančneje je nekdanji slikar posnemal vidne stvari in reči, za toliko boljše in popolnejše so se štele njegove slike. Slikar si sicer tudi lahko izmisli kaj takega, česar človeške oči še niso videle, ter potem to vpodobi. Ali vsi vpodobljeni predmeti morajo zopet biti podobni kakim naravnim bitjem, ker drugače bi noben gledalec ne vedel, kaj mu hoče njih stvaritelj z njimi pokazati. Tako na primer slikajo razne duhove, angelje in hudiče le človeški, zadnje

tudi v kozji podobi, ker ljudje ne vedo, kakšna so ta nadnaravna bitja v resnici. Slikar se torej od narave ne sme oddaljiti in jo mora posnemati, ako hoče narediti kako podobo, ki bode kaki stvari ali reči podobna. Podoba ali slika, ki ni nikomur in ničemur podobna ali podobnost le od daleč dosega, pa se ne more imenovati dobra! To daje misliti, da še vedno veljajo za slikarje tisti zakoni in pravila kakor nekdanj, namreč, da je najboljša, najdovršenejša in najlepša tista slika, na kateri je narava najboljše in najnatančneje posneta. Da v resnici veljajo ta pravila tudi še sedaj, ker ne more nihče dokazati nasprotnega. A kaj je v sedanjem «modernem» času še lepo, dobro, imenitno in hvaljeno, ako ni «moderno»? Znano je, kako žalostno ulogo igra moda v v kroju in noši. Zato od nje tudi v umetnosti ne moremo pričakovati kaj posebno umetnega, lepega in okusnega. In res se sedanji moderni slikarji več ne ozirajo na natančnost v oblikovanju predmetov in na lepo naravno spojitve barv. Največjo važnost polagajo v način držanja čopičev in nanos barv na platno. Čim bolj na debelo in s čim vidnejšimi potezami je kaka slika obdelana, tembolj imenitna in dobra se jim zdi. Nekateri kar cele barve naneso na platno in jih šele tam nekoliko zme-

dela. Hudomušni Blejci pa pravijo, da na Dunaju streže duhovnikom s tem, da nosi za njimi površne suknje, jim prinaša v zbornico žemlje, smokve, smodke i. t. d. Ne vemo, ali je to res ali ne; a nekaj resnice mora že biti na tem, ker ga pobožen klerikalni časnik «Slovenec» imenuje vrlega in zelo delavnega poslanca! Toda vi Gorenjci, ne potrebujete takega poslanca, ki bode na Dunaju le hlapčeval duhovnikom, za vas pa se nič ne brigal! Vi potrebujete takega, ki bode na Dunaju za vas delal. Zato si izvolite g. **Gustava Pirca**, ki je posvetil svoj um in svoje roke za kmeta delujoči kmetijski družbi kranjski, ki je sedaj ena najboljših v Avstriji. Ta gospod dobro pozna vaše potrebe in vaše koristi in kar je dosedaj tudi vedno in povsod kazal in delal, kako pri srcu mu je blagor slovenskega kmeta, bode vas gotovo mogel zastopati najuspešnejše tudi na Dunaju.

Dr. Šuštersič je advokat ali pravdarski dohtar v Ljubljani in je torej posvetnjak. Zvezal se je z duhovniki; da mu ti pošiljajo kmete tožariti se v njegovo pisarno. To mu dobro nese. Zato pa mora tudi on delati za duhovnike! In res dela zanje s tem, da slepi nezavedno kmetško in delavsko ljudstvo po shodih in časopisih in obrekuje naše poštene narodne može v imenu vere ter dela testamente pri starih umirajočih devicah v prid duhovnikom in cerkvam. Tako delajo drug za drugega in pri tem se morajo njim v korist sušiti le kmetške in delavske mošnje! Ker se duhovniki lažejo, kako dober in vnet kristjan in katoličan je dr. Šuštersič, naj navedemo še o teh njegovih lastnostih nekaj izgledov. Dr. Šuštersiču je dokazano, da je pri prodajanju žlindre povzročil kmetom veliko goljufijo. Na nekem shodu v Ribnici pa je rekel kmetom, da mu sv. Duh narekuje govore. Dosedaj se ni upal niti najizprijenejši duhovnik izustiti kaj takega! Ta posvetni advokat pa trdi, da ga pri njegovih sleparijah in lažeh razsvetljuje sv. Duh! Ali se to ne pravi predrzno norčevati se iz naše svete vere?! Dober in pošten kristjan ne bode nikoli storil kaj takega! S to izjavo pa je on tudi pokazal, za kake neumneže in bedake ima slovenske kmete in delavce, da jim gre praviti kaj takega! Še hujše pa je to, kar se o njem govori, da je

šajo, da je nazadnje videti vsa slika, kakor da bi bile barve od daleč nametane nanjo. Slike, delane na ta način so podobne le površnim načrtom in osnutkom, ali moderni slikarji jih smatrajo za dovršene ter jih kot také pošiljajo celo na razstave. Ljudstvo, ki ljubi le znane naravne reči, pa jih opazuje z zmajujajočimi glavami in noče verjeti, da so tudi take slike lepe. Zato jih morajo slikarji sami hvaliti, kakor da bi si bili svesti pregovora, ki pravi: «Dobro blago se samo hvali, slabo pa morajo hvaliti drugi!» Med raznimi razlogi svoje hvale navajajo tudi to, da take slike le tisti prav umeje in ceni, kdor nima oči samo zato, da ne buti ob zid, ampak zna ž njimi tudi nezadostno zmešane barve na dekadentični sliki sam zmešati in sploh na sliki v mislih z njimi dodati, kar je izpustil slikar! Pač čuden tak zagovor! Mar je slika kaka uganjka in mar sedaj delajo slikarji le za svoje oči!? Slikar sam naj svoja dela tako izgotovi, da jih bode gledalec takoj spoznal ter ničesar več na njih pogrešal! Potem šele bodo menda njegovi umotvori dovršeni in dobri, in občinstvo se bode bolj zanimalo zanje ter jih raje odkupovalo! S.

izdal naš narod nemškimi krutežem ob času, ko so bili zadnjič bratski Čehi v Celju. In sedaj vam, Gorenjci, vsiljujejo duhovniki tega človeka, da ga izvolite svojim odposlancem na Dunaj!

Možje in fantje gorenjski, vaša narodna čast in vaša starovska korist od vas zahtevate, da ga ne volite! Mnogo glasovnic so vam duhovniki in njihovi podrepniki že popisali, ali pa vas prisilili, da jih popižete sami z njegovim imenom. Prečrtajte, kar je na njih zapisano, in za volitev dne 12. t. m. napišite spredaj imenovanega kandidata narodno-napredne stranke, g. **Luka Jelenca**, učitelja v Ljubljani, ki je sam Gorenjec, doma iz Dražgoš, ter se je posvetil stanu, ki ima namen učiti ljudstvo, ga izobraževati, ter mu tako pomagati do blagostanja in zavednosti, da se ne bode več dal slepiti hinavskim in lažnivim klerikalcem! Volitev bode tajna, to se pravi da bode pri nji treba pokazati le legitimacijo v dokaz, da ima dotičnik pravico voliti; glasovnice pa ne bo treba pokazati nikomur, temveč se bode morala oddati kar skupaj zganjena, tako, da ne bode nihče videl, katero ime je zapisano na nji. Ako pa nimate tudi toliko ženskega poguma, da bi tako storili, rajše ostanite na dan volitve doma za pečjo, da tako vsaj ne bode pomagali klerikalnim neznačajnejšem in slepcem v izvolitev državnega poslanca takega človeka, kakor je dr. Šuštersič! Kdor pa kljub temu agitira zanj, in bode na dan volitve tudi oddal svoj glas zanj, tisti podpira izdajstvo svojega naroda, tedaj je tudi sam naroden izdajalec in ni vreden, da ga nosi — slovenska zemlja. Gorenjski rodoljubi.

Obrotni volilni shod v Kranju «na stari pošti», kate-rega je sklical g. Wohlgemuth v zvezi z nekaterimi drugimi mojstri, je bil prav dobro obiskan. Predsedoval je gosp. Wohlgemuth, ki je na kratko pojasnil namen zborovanja. Ker sta bila oba povabljeni kandidata zadržana udeležiti se shoda, se tudi ni sklepalo o kandidaturah. Kakor se kaže, je imel «Slovenec» pri tem shodu svojega «specialnega» poročevalca in zato hočemo ponatisniti njegovo «vestno» poročilo:

«Prišlo je okoli 40 mojstrov in okoli 60 drugih, med katerimi so se posebno odlikovali Majdičevi hlapci, navdušeni za Jelenca. Ti naj bi odločili proti obrtnikom, ki Jelenca ne marajo. Med obrtniki je takoj nastal odpor proti tem ljudem, med katerimi je bilo obilo mladoletnih nevolilcev. Gospod Skalja se je izjavil v imenu obrtnikov odločno proti Jelencu. Nato pa je znani Ciril Pirc čenčal vse stare fraze, kar jih je nabral iz «Naroda», proti Šuštersiču. Posebno delikatno žlindro je slastno zvečil (Koliko časa jo že zvečita Šuštersič in Šiška. Opomba uredništva.) in s tem pokazal, da stoji on še vedno na onem nizkotnem stališču, na katerem je moči «Narodu» vse verjeti. Po raznih kontroverzah shod ni privedel do nikakega zaključka, in zborovalci slednjič niso vedeli, ali jih je več zoper Jelenca ali zoper Šuštersiča.»

To poročilo smo ponatisnili doslovno, da bodo udeležniki nedeljskega shoda spoznali resnicoljubnost pobožnega «Slovenca». Pripomnimo, da je bil na shodu navzoč en cel hlapec, ki pa služi gospodarja iz nasprotnega tabora. Med obrtniki je res nastal odpor, pa le proti nekaterim, ki so se v svoji «ginjenosti» vedli prav neotesano. «Gospod» Skalja, katerega sta pred nekaj dnevi imenovala «Slovenec» in «Slovenski List» plačanega krojača, ni mogel govoriti v imenu tukajšnjih obrtnikov, ker v Kranju pač ni mojstra, ki bi bil v to pooblastil sedaj č. gospoda Skaljo, niti klobučar Ovečjak ne, ki ta dan ni kar nič delal časti svojemu pohlevnemu imenu. Ciril Pirc, pozvan od dostojnih mojstrov, je poljudno razložil pomen državnoborskih volitev v splošnem volilnem razredu, pojasnil je stališče narodno-napredne stranke, primerjal oba kandidata in slednjič prav toplo priporočal kandidaturu Jelencevo. Tri četrtine volilcev je pritrjevalo njegovim izjavam. Dotaknil se ni kar nič «delikatne žlindre»,

Časi stoji še vedno na tistem «nizkotnem stališču», da si vsak poštenjak mora preskrbeti zadoščenja, ako se mu je v javnih listih opetovano očitala goljufija. Toliko se nam je zdelo potrebno omenjati, da smo postavili poročilo katoliškega «Slovenca» v pravo luč.

Z Bleda. Klerikalci v našem okraju agitirajo z veliko vnelo in vztrajnostjo ter se poslužujejo vseh dopustnih in nedopustnih sredstev, da bi pripomogli svojim kandidatom do izvolitve. Gorjansko županstvo dostavlja kar popisane glasovnice z imeni klerikalnih kandidatov, in zvedeli smo, da tako dela tudi županstvo v Bohinjski Bistrici. Naj bi se naši ljudje pobrigali, da bi naše glavarstvo poučilo take farovške hlapce, kaj so tajne volitve! Župnik na Bohinjski Beli je imel v nedeljo pridigo o samih volitvah in je rekel ženskam, da smejo zadremati brez greha, ker hoče govoriti le za tiste moške, ki bodo sli volit. Tako se tudi po drugih cerkvah okrog razlaga namesto božje besede umazana politika! Ko pa opravijo duhovniki v cerkvah tako službo božjo (!?), začno frčati od vasi do vasi, prirejajo po kmetijskih hišah večerne shode ter na njih napajajo kmete in jim natvezajo znane laži, ki jih jim prinaša vsak dan «Slovenec». Tako se dela, kolikor je nam znano, v Bohinjski Bistrici in tako se dela tudi drugod. Mi pa smo na kaj takega dandanes že navajeni in zadovoljni z njihovim počenjanjem kličemo: Le tako naprej, da vas bode ljudstvo spoznalo prej ter vam obrnilo hrbet! —i—

V Smledniku je ondotni župnik odredil te dni izpraševanje, pri kateri priliki je zabičeval kmetom, da morajo vsi prinesiti k njemu volilne listke, da bodo skupno napisali kandidate, ali pa pride sam ponje. Seveda med izpraševanci je naletel tudi na moža, ki mu je rekel v obraz, da ne bo volil dohtarjev, ker so mu provzročili že obilo stroškov. Torej kmetje, dobro se premislite, komu boste oddali svoj glas.

Preddvorski kapelan pridno agitira. Volilcem vsake vasi posebej naznani svoj častni poset. V večjih vaseh popisal je že volilne listke in jih ljudem s silo jemal iz rok. To se je zgodilo tudi na Bregu, kjer je vzel volilcu s silo volilni list in zapisal nanj ime. Volilec pa mu je odgovoril: «Čeravno ste mi zapisali ime kandidata, vendar ga ne bom volil.» Vprašamo le politično oblast, če so taki manevri kapelanom dopuščeni in bi li ne bilo zdravo jih malo potipati? — V drugih župnijah pa so župniki napovedali izpraševanje in zaukazali ljudem, da prineso volilne listke s seboj, da jim zapišejo imena poslancev. — Ne pustite se torej, volilci, zapeljati takim sleparjem in volite po svojem prepričanju! Prečrtajte zapisana imena in vrhu njih zapišite imena naših in vaših kandidatov.

Iz Domžal. Tu se je minulo nedeljo predstavil volilcem, zbranim iz vseh krajev kamniškega in brdskega okraja — 500 po številu —, kandidat pete kurije, gospod Luka Jelenc. Nekaj najetih kričačev pod vodstvom znane Štefka in par kapelanov je izkušalo delati zgago in motiti govornike, a posadili so jih vun na cesto. Shodu je predsedoval vrli lukoviški župan Luka Mlakar. Kandidat Jelenc je razvijal skoro eno uro svoj program. Med drugim je opisaval, kako izsesavajo razne pijavke kmeta, delavca, obrtnika in trgovca. Govornika so vzdignili na rame ter

ga nosili po dvorani. Kandidatura Jelenca v V. kuriji je bila soglasno sprejeta, istotako tudi ona g. Gustava Pirca v IV. kuriji. Zvečer so spremili nekateri volilci g. Jelenca na kolodvor, kjer je bila zbrana dolga vrsta čistih devic iz Marijine družbe, ki so vpile «Živio Šušteršič» ter kazale Jelencu fige in se mu posmehovale. Narodno-napredni volilci pa so še enkrat vzdignili Jelenca na rame in ga nesli med navdušenimi «Živio»-klici v železniški voz.

V Kranju, 7. grudna.

Urednik «Domovine», g. Ante Beg, je bil pred poroto v Celju dne 30. m. m. obsojen v trimesečen zapor. Tožili so ga nemškutarji iz Brezic radi žaljenja tamošnje nemške hranilnice.

Praški nadškof prepoveduje češkemu narodu v cerkvi češki peti ali moliti. Kje so časi, ko sta sv. Ciril in Metod prinesla moravskim Čehom katoliško vero in jo učilā v njihovem jeziku. Kaj hočemo? Ta «vzoriti» nadškof je baje kandidat za kardinala.

Vojna v Južni Afriki. Buri so dosegli zopet nov uspeh. Burski vojskovodja Dewet, ki je prizadel Angležem že toliko udarcev, je dne 22. m. m. zgrabil po dvanajsturnem boju Angleže, ki so imeli 15 mrtvih in 62 ranjenih. Nazadnje se je po hudem odporu udalo 400 Angležev z dvema topoma.

Dopisi.

Od nekod. (Cesarsko kraljevi vladni most v Kranju.) Pripeljali smo se srečno po deseturni vožnji v napredno mesto Kranj. Srečno smo prišli skozi kolodvorski drevored, tedaj smo se vsi začudili — pred nami se je razprostiral čisto secesionističen most. Vedeli smo, da so Kranjci v vsakem oziru napredni; da so pa toliko moderni, da imajo že secesionističen most, tega se nismo nadejali. In kak je ta most! Po njem se gre tako na lahko, kakor bi hodil po samih smirniških preprogah, vsakovrstno barvane secesionistične črte se vlečejo po njem in tupa tam je še celo kak tolmun. Bogve, kaj bi še vse opazil, da bi me ne premotila soproga s svojim krikom. Pogledam, kaj se je zgodilo! Nič drugega ni bilo, kakor z desno nogo se je pogreznila skoro do kolena v luknjo — mostnica je bila 40 centimetrov prekratka. K sreči se je samo malo opraskala. Ko sem natančneje pregledoval, videl sem, da je veliko mostnic prekratkih, toda zopet me je v opazovanju zmotil moj prijatelj s krikom: «Pazi, pazi, France!» Jaz sem se preplašen ozrl naokrog in nasproti meni sta sopihala dva velika konja s polnim vozom vreč, za njim pa se je peljala pošta, preobložena z zavitki. K sreči ni bil od nas nobeden debel in tako smo ušli nesreči s tem, da smo se tesno stisnili k ograji. Ubogi Kranjci, sem si mislil, kateri se morajo zaradi mode izogibati tolikim nesrečam na mostu. Po mojem mnenju bi moral biti most, na katerem je toliko prometa, zidan ali pa železen, ali pa vsaj bolj trden, na vsak način bi pa moral imeti poseben oddelek samo za pešce. Na tem mostu se je pa vedno bati, da si človek ne zlomi noge, ali pa, da ga ne povozijo. Po mojem mnenju rabijo Kranjci most bolj za promet, kakor za luksus. Kakor sem pa pozneje zvedel, ne zadene krivda, da je most tak, kranjsko občino, temveč vlado, kajti most je

Kmetje-volilci!

Zavedni gorenjski kmetje bomo volili dne 18. t. m. gospoda GUSTAVA PIRCA, ravnatelja c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, svojim državnim poslancem. Zatorej ne dajte se slepiti duhovnikom. Ostanimo možje in ne bodimo šljeve!

Več gorenjskih kmetov.

cesarsko kraljev (beri: cesarsko kraljevi državni most). Torej s takimi prometnimi mostovi se lahko ponosa vlada, le škoda, da je svetovna razstava v Parizu že zaključena, kajti vlada bi gotovo dobila prvo ceno za prometne mostove, ako bi ga razstavila. Slednjič še prosimo, kaj pomeni oni napis sredi mosta, s katerim se prosi, da se ne sme kaditi. Po našem mnenju je poleti ves most tako slab, da ga lahko uniči ena sama žveplenka tudi na konceh, ne pa samo na sredi; spomladi, jeseni in pozimi je vedno toliko blata, da se ne more vžgati, le bati se je vedno, da ga voda ne odnese, ali pa, da se ne bode podrl vsled prometa; voda in promet se pa prav nič ne bosta ozirala na tisto tablo. Most pa tak! — In če človek pride srečno črez most, preti mu druga nevarnost. Olepševalno društvo dalo je napraviti pešpot, ki vodi od mlina do vrh Jelenovega klanca. Koj s pričetka pa stoji mnogo-krat pred kovačem toliko konj na tej poti, da ni mogoče mimo, kar je osobito nevarno za šolo pohajajočo mladino! Sedem tujcev.

Is nakelske okolice. Pred nekaj tedni smo imeli v bližini misijon. Kakor povsod, so tudi pri nas ti možje povedali mnogo, a malo takega, kar bi obrodilo kaj sadu. Vendar pa so se ljudje zelo poboljšali, poslabšal pa se je božji namestnik. Oni, ki bi imel ljudem dajati le lep izgled v cerkvi, pokazal je ravno nasprotno. Eno zadnjih nedelj je imel krščanski nauk, katerega se je udeležilo mnogo faranov. Ko je že dlje časa pridi-goval, zagleda bolj zadaj sedečega fanta iz S., starega nad sedemnajst let, kateremu je velel, naj gre bližje. Ker dotični fant le ni hotel iti bližje, odloži gospod duhovnik stolo in gre s pridiznice sam po fanta, katerega pripelje kakor stražnik za vrat pred oltar, med tem pa ga je obdeloval z zausnicami. Toda to še ni bilo dosti; pokliče še cerkovnika, naj mu prinese palico, toda ta je bil bolj pameten in ukazu ni ustregel. Nato zgrabi ta božji namestnik ubogega fanta še enkrat za vrat in ga tira v žagrad s spremljevanjem zausnic, tamkaj odpre vrata in ga vrže iz cerkve. Tako je ta božji namestnik svoji jezi zadostil! Dragi kristjani! Kak utis naredi na človeka tako početje božjega namestnika, ki na tak surov način pokaže jezo in sovraštvo nad svojim vernim poslušalcem. Vse se je izpogledovalo in zgražalo nad tem činom in tu smo imeli priliko prepričati se, kako bi bilo, ko bi imela duhovščina vrhovno oblast, ker bi se eksekucije izvršile kar v cerkvi pred najsvetejšim. Le tako naprej in imeli boste vedno manj poslušalcev in zato ne stojte, da vera peša, ker jo sani teptate s takimi surovimi dejanji. L.

Is Žabnice. Priziv zoper volitve v občini Stara Loka je bil zavržen, in vsled tega se je vršila volitev dne 8. m. m. Izvolili smo županom Gašperja Trillerja, meneč, da tisti bo izpolnjeval dolžnosti nepristransko in tako ustregel vsem občanom. Žalibog, da temu ni tako, ker takoj se je pokazal, da, ker je župan, lahko dela, kakor mu drago. Takoj je odslovil iz službe občespoštovanega občinskega tajnika g. K., ki je opravljal službo že nad trideset let. Res, da je g. K. že prileten, toda za ta posel je še vedno sposoben. Ali ni mar tudi pošten? Gospod župan ni pravilno postopal, da ga je odslovil brez vzroka in nastavil novega občinskega tajnika, ne da bi bil prej vprašal občinski odbor. Kaj li misli, pa mora biti vse tako, kakor bo on hotel? Slutimo, da je to storil najbrž vsled tega, ker misli, da bode že kapelan opravljal županski posel, toda proti temu odločno ugovarjamo in zahtevamo, da gospod župan takoj zopet poveri tajniška dela g. K. Pa kakor čujemo, so narodno-napredni odborniki storili svojo dolžnost in so to samovlastno delo-

vanje javili deželnemu odboru, od katerega pričakujemo, da ukrene vse potrebno. — Volitve nas tudi zelo zanimajo in z veseljem moremo poročati, da v naši zavedni in napredni vasi volimo prezaslužnega g. Gustava Pirca v IV. in g. Luka Jelenca v V. kurijo.

Kmetijo pred očmi!

Dalje.

Ako hoče kmet priti na boljše, mora sam stopiti v boj za pridobitev pogojev svojega življenja. On je pri nas v Avstriji masa. Ne drobtinice ne bo dobil iz dobrote. Vse na svetu se je moralo priboriti. Kmeta moramo vsi Avstrijci spraviti na bojišče za njegove koristi. Iz lene, mrtve, od farovža odvisne, po njem komandirane mase postati mora agilen, samosvest bojevnik proti fevdalnim našim vlastim. Potem bo drugačno postalo življenje kakor tudi gospodarstvo v Avstriji, potem ne bosta birokratizem in farovž urejevala našega življenja in gospodarjenja. Ali vidite, kam ste te dve vlasti spravili ruskega kmeta! Tudi pri nas more tako postati. Z moškim kmetom, naj ga že zatre škorbut, ali delo v ameriskih in nemških jamah, pade steber avstrijske kmetije, z njim se izgubi živina iz kmetije, izgubi gnoj in brez njega zemlja in nje rodovitnost. Mi Avstrijci pridemo kmalu za Lahom glede množine izseljencev. In kaka je Laška! Pelagra tam med kmetom razsaja, kakor škorbut med ruskim. Ali ni to izseljenje vzeti kakor zanemarjena kmetija in lakota v slabih letinah na ruski kmetiji! Posledice so skoro tiste. Če se ne prikažejo v par letih, v desetih ali dvajsetih letih se bodo gotovo. Potem bomo tudi mi vpili: «Pomagajte kmetu, svojemu bratu v Kristu!»

Slovenski meščanje, za vaše življenje gre, če kmet ne bo mogel izhajati. Vas mora ediniti v vsakem boju, bodisi socialnem, političnem ali gospodarskem misel, da umrjete gladu, če meče kmeta pelagra, škorbut na deske. Odkar meščanstvo obstoji, bilo je sovražnik fevdalstva. Naravni nasprotnik mu je, in fevdalstvo je v vseh časih težilo na to, da ubije meščana, ali ga vsaj zavira v njegovem gospodarstvu. Čez truplo meščana vodi pot do kmeta in njegove tlake. Najhujše boje je to meščanstvo izvajalo proti fevdalcem. Ono je kmeta oprostilo tlake.

Socialistične stranke še ne morejo dosti storiti v Avstriji, ker še ni razvito v večji meri liberalno gospodarstvo. Le skozi to vodi pot v socialno teženje, to pripravlja v svojem delavcu bojevnik za tisto. Meščani se morate še danes ustopiti za kmeta in danes v tem oziru, da odstranite ovire, ki mu branijo hoditi do večje produktivnosti. Duševno tlako je treba pomesti, kakor nekdanj fizično. In tu morate biti sami glede smotra edini, edini ob volitvah. V mestih bi se klerikalizem še pokazati ne smel. In vse vaše politično delo bi moralo obstojati v tem, da organizirate kmeta proti fevdalcem, ga spravljate v boj proti njim. Kaj vam pomagajo vaše zmage v mestih, če naš kmet farovškemu fevdalcu daje mandate, da ta farovž v merodajnih zborih razpolaga o velikem številu svojih političnih sužnjev. Konec pride.

Gospodarske stvari.

Varstvo pticam.

Dalje.

K temu нравstvenemu (etičnemu) opazovanju predstaviti hočemo le še, da se pokonča mnogo koristnih ptic, posebno pevcev iz gole vraže, prazne vere in surovosti ljudi. Le en vzgled. Pregarja in pobija se n. pr. tako koristen mravljinčar, tudi kozomolzek (Nachtschwalbe, Ziegenmelker) imenovan, le radi tega, ker leta po hlevih

ter molze krave in koze. Tako pripoveduje praznoverno ljudstvo. In zakaj drugega pride v hlev, kakor zato, da lovi živini nadležne muhe in druge mrčese. Takih in enakih izgledov je še več.

So pa še ptice, katere se nam zdijo škodljive tuin-tam. Vsaj ima vsako živo bitje svojo dobro pa slabo stran, tako tudi ptica. Veliko ptic je od strani nekaterih natančnih opazovalcev bilo spoznanih kot škodljive, toda nam gotovo več koristijo nego škodujejo. Saj je tako, kakor pri človeku. Nekateri le očitajo slaba dejanja, a lepih čednosti, katerih ima kdo morda še več, pa ne vidijo.

Vrabca na primer popisujejo kaj radi, da je «prezveten tat» in «neznosen tovariš». Ako primerjamo natančno in vestno njegovo dobro stran s slabo, mora pritrditi vsak nepristransk opazovalec, da vrabec mnogo več koristi vrtom in kmetijstvu, nego škoduje. Saj to lahko razvidimo iz tega, ker redi vrabec svoje mlade, katere ima nič manj kot trikrat na leto, samo z žuželkami in škodljivimi gosenicami, katere pobira po bližnjih sadnih vrtovih, travnikih in poljih. Se nadaljuje.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu listopadu 1900 vložilo je 319 strank K 66.644,56, dvignilo pa 195 strank K 57.408,68; 8 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil K 10.050.—. — Stanje vlog: K 2.249.258,61, stanje hipotečnih posojil K 1.597.062,87, denarni promet K 178.050,13.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu listopadu 1900 je 174 strank vložilo K 38.347,92, 96 strank dvignilo K 30.732,90, 35 strankam se je izplačalo posojil K 2.228.—. Denarni promet K 186.234,42.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki prične poslovati v ponedeljek dne 10. t. m. Uradne ure so vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne.

Občni zbori kmetijskih podružnic. V Cerkljah se vrši jutri dne 8. t. m. popoldne po službi božji v šoli občni zbor kmetijske podružnice, na Jesenicah pa dne 10. t. m. ob treh popoldne v gostilni «Na pošti».

Kranjska kmetijska družba se je dne 4. t. m. brzojavno obrnila na ministrskega predsednika, ministra notranjih zadev in poljedelskega ministaa s prošnjo, naj bi se zahtevam štrajkujočih dunajskih mesarjev ne ugodilo, ker bi s tem znatno trpela avstrijska živinoreja.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Gospod Franc Dolenz, trgovec in posestnik v Kranju, je praznoval minulo nedeljo štiridesetletnico, odkar ima trgovino v Kranju. — Okrajni sodnik v Kamniku, g. Franc Garzarolli pl. Turnlack je imenovan deželnosodnim svetnikom istotam. — Gospod dr. Ernest Majer iz Škofje Loke je imenovan sekundarjem v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Miklavževa večera v tukajšnji čitalnici in v bralnem društvu se je — kakor običajno udeležilo obilo občinstva z otroki. Sv. Miklavž je imel kratek nagovor, potem pa so se otroci obdarovali s primernimi darili.

Trgovsko društvo «Mercur», ki se je ustanovilo pred kratkim v Ljubljani na občnem zboru z zdravimi in prepotrebnimi nazori za organizacijo trgovskih nastavljenecv pri ogromni udeležbi vseh interesiranih krogov, dalo je tudi tukajšnjim trgovskim nastavljenecem izpodbudo zanimanja za to vobče prekorsno stvar, ki bode vsakomur gotovo v največjo korist za gmotnejši obstanek in boljšo bodočnost trgovskemu stanu. Upošteva se to zbralo se je na poziv g. Pfeiferja — razen nekaterih zadržanih ali bodisi, da nimajo za tako sveto stvar nikakega resnega smisla — dne 3. t. m. zvečer v

gostilni pri g. Golobu (Matičku) v posebni sobi čez 30 trgovskih nastavljenecv iz Kranja, katerim je sklicatelj sestanka — ker se je udeležil občnega zbora v Ljubljani — razložil pomen in namen delovanja gori omenjenega društva, kar je bilo z navdušenjem in odobravanjem na znanje vzeto, in so se na to po priporočilu in pozivu g. Hudovernika, uradnika valjičnega mlina, oglasili udeleženci za pristop in vstrajno delovanje z geslom v slogi in zedinjenosti je moč. To dokazuje, kako je mlademu trgovskemu naraščaju pred vsem, da se jim je vendar uresničilo in podalo to, kar so davno želeli, namreč, da se jim poda prilika potom organizacije in nje namena si naobraziti v današnjih opotekujočih časih valovja sreče in za boljšo bodočnost trgovskega stanu tistih prepotrebnih ved, katere so jim neobhodno potrebne za razvoj in procvit našega trgovskega stanu, katerega nam hočejo nepoklicani sovražniki zatreti v svoje namene. Torej na delo, v slogi in znanstvu je moč!

V dijaški kuhinji v Kranju se je izdalo meseca listopada t. l. 2802 kosil in 2515 večerij ter pešalo K 876,20. K temu so prispevali podpirani dijaki 163.— K.

Iz Besnice. Misijon se prične v nedeljo tudi pri nas. Čudoma se vprašujemo, kako to, ker so g. Fronc, ki nas pa najbrže kmalu zapuste, dosti učeni za nas, da nam pošljejo misijonarje? Ugibali smo različno. Sledjič smo prišli do mnenja, da so gospod Fronc radi tega napravili misijon, da jih škof raje pošlje v Selca na boljšo službo. Pa kaj hočemo. S trebihom za kruhom!

V kranjski okolici se mnogo govori, da se podražile letošnje knjige družbe sv. Mohorja, kajti lani so morali kmetje plačati za poštino in voznino po 10 vin., letos pa so morali za lani doplačati še 10 vin. Morebiti bi lanski poverjenik vedel povedati, kam so izginili tisti groši. (Opomba uredništva: Že meseca svečna smo bili na to opozorjeni in prejeli nekaj vrstic o tem, a nismo verjeli dopisniku. Sedaj pa smo to priobčili, da se stvar pojasni, ker Mohorjeva družba piše letos nekaj o izkoriščevalcih.)

V Smedniku se je vršila dne 29. m. m. občinska volitev, in so bili izvoljeni gg.: Anton Bugar, posestnik posestnik v Hrašah, županom; Simon Knific, posestnik iz Dragočajn, Franc Bohinc, mlinar v Trbojah, Janez Rozman, posestnik v Hrašah, in Andrej Dolinar, posestnik Smedniku, občinskim odbornikom.

V Dupljah, okraj kranjski, je umrla blaga žena Marijana Sirc, mati učitelja g. Petra Sirca v Mengišu. Naj v miru počiva!

V Predtrgu je bil dne 11. m. m. izvoljen — kakor že omenjeno — gospod Anton Dovžan županom, gg. Anton Dežman in Janez Valant, vsi iz Predtrga, pa občinskim odbornikom.

V Lescah se vrši jutri na praznik, dne 8. t. m. koncert, ki ga priredi učiteljsko društvo za radovljski okraj, pevsko društvo na Bledu in bralno društvo v Radovljici v proslavo stoletnice Prešernovega rojstva in v korist njegovemu spomeniku v gostilniških prostorih gospe I. Wucherer. Spored: 1. Govor, govori gospod dr. J. Vilfan. 2. Deklamacija iz Prešernovih poezij, deklamuje gdč. Franica Vovkova. 3. Hajdrih: Luna sije, moški zbor. 4. Masek: Strunam, čveterospev. 5. Vilhar: Nezakonska mati, samospev za tenor, poje g. Fr. Rus. 6. Glasovir, igra g. Milan Guštin. 7. Ipavec: Vse mine, mešani čveterospev. 8. Vilhar: Mornar, samospev za bariton, poje g. J. Piancki. 9. Nedvčd: Pozdrav, moški zbor. — Začetek točno ob šesti uri zvečer. — Vstopnina 60 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabijo odbori zgoraj navedenih društev.

Nova planinska pot. Slovensko planinsko društvo je dodelalo pot, ki veže dolini Kot in Kočno z Mojstrano. Troški znašajo 1000 kron.

Nesreča. Dne 27. m. m. je pomagal posestnik Jožef Noč iz Koroške Bele posestniku in kolarju Janezu Noču v gozdu «Javorniški rovt» sekati drevo. Pri tem pa je drevo padlo tako nesrečno na Jožefa Noča, da ga je ubilo.

Na Savi so dne 25. m. m. prav pridno plesali v gostilni Terezije Pogačnik. Plesalci so se nazadnje sprli in tovarniški delavec Štefan Kos iz Grobelj je dobil rano z nožem v desno stran pleč. Zaprli so tovarniške delavce Antona Zupančiča, Janeza in Antona Ambrožiča ter jih izročili sodišču v Kranjskogoro.

V Velikem Mengišu so dne 26. m. m. našli mrtvega 38 let starega kajzarja Jožefa Gosarja, ki je bil zadnji čas bolehen in močno žganju udan. Zadel ga je najbrže mrtvoud. Zapustil je petero otrok.

Na Kranjskem sploh.

Prešernove slavnosti povodom stoletnice rojstva našega pesnika-prvaka so se zlasti v Ljubljani na dostojen način izvršile. Dijaki na vseh srednjih solah na Kranjskem so imeli dne 3. t. m. prosto. Tudi ljudske šole so imele počitnice. Otrokom pa se je razložil pomen tega praznika, potem pa so se obhajale primerne slavnosti. Pri tej priliki omenimo, da še živi v Ljubljani hči Prešerna, kateri so ta dan ljubljanske dame izročile znatno svoto, občinski svet ljubljanski pa ji je podaril 500 K.

Pri porotnih obravnavah v Ljubljani je bil dne 3. t. m. obsojen 20 let stari delavec Jožef Bernik iz Šutne sodni okraj Škofja Loka, na sedem let težke ječe, ker je dne 27. velikega srpana s kamnom ubil posestnika Fr. Križnarja iz Srednjega Bitnja. — Janez Drinovec, čevljar iz Stražišča, ki je dne 4. kimavca t. l. zažgal s maščevanja pód Franca Kunstelja v Stražišču, je dobil osem let težke ječe.

Vollno gibanje.

Včeraj zvečer smo prejeli naslednji zanimivi dopis iz radovljiškega okraja:

Volilci-kmetje iz radovljiškega okraja — volilcem kranjskega in kamniškega okraja v resen premislek!

Še nekaj dni — in imeli bomo novega državnega poslanca za gorenjske kmetijske občine. Imeli ga bomo na vsak način, toda kakšnega? Katerega? To vprašanje silni sedaj povsod na dan med našim ljudstvom, ki se je že vendar enkrat začelo vzbujati iz dolgega političnega spanja. Začel se je zavedati naš kmet, da ima on sam pravico izbrati si za državni zbor — kjer se delajo postave — svojega moža zastopnika, ki naj tam na Dunaju zastavi vse svoje moči za koristi kmeta-volilca in ne za svoje koristi!

Dosedaj smo imeli mi reveži-kmetje pri volitvah vedno jerobe, in ti jerobi se nam še sedaj vsiljujejo. Ti nepotrebni jerobi so naši duhovniki, kateri so zapustili svoj sveti poklic in altar ter se podali v javnost na trge in v gostilne, da tam umazano mešetarijo, se pripravajo in trgajo za kandidata, katerega so brez naše vednosti določili debeli gospodje v Ljubljani tam okrog šenklaške cerkve. — Ti presiti blagoslovljeni lenuhi mehkih trebuhov in trdih src, delajo s kmetom-trpinom, kakor so delali kdaj hudi graščaki s svojim tlačanom. Kar pride povelje iz Ljubljane: Kmet tega in tega bodeš volil! In fajmošter ter kaplan popustita cerkev in kuharico ter začneta kakor obsedena letati od hiše do hiše, nadlegujeta ljudi in jih motita pri delu. Kaj njima mar, ako ima potem kmet škodo. Da se le moreta bahati, da je v fari zmagal ta, katerega so postavili v Ljubljani. Naši

presiti gospodje pač ne vedo, kako mora kmet trpeti in se boriti za svoj obstanek. Prepirajo se radi, ker prepir jim še draži prenasočene, zaspane živce, kadar že tega ne more storiti več kuharica ali kaka druga usmiljena sestra.

In če potem prideš ti, ubogi kmet, s kako prošnjo do gospoda fajmoštra, češ, naj se obrne do poslanca, odpodil te bode, če ne zlepa pa z grla. Zapomni si, kmet: Presiti ljudje imajo trda srca in veseli jih le prepir ter baharija ob času volitev!

Če hočemo torej kmetje-volilci sami sebi dobro, zapodimo z vso odločnostjo take jerobe tja, kamor spadajo, namreč v cerkev. Oni naj skrbje za duše, za svoje telo in za debela telesa naših gospodov, moramo pa tako mi kmetje skrbeti. In da si bomo olajšali to skrb, izbrali si bomo sami poslanca, ki se bode potegoval za naše posvetne koristi. Duhovnik pa tega ne zna in mu tudi ni treba znati, kajti še premalo ima časa za največjo skrb, namreč skrb za svojo in za naše duše!

Pri zadnjih državnozborskih volitvah so letali ti gospodje na povelje iz Ljubljane okrog kmetov in jim priporočali g. Pogačnika iz Podnarta, češ, tega volite, drugače bo vera v nevarnosti. Mi kmetje smo se teh besedi tako ustrašili, da smo, ker poznamo Pogačnika, da je v srcu liberalec, volili kar duhovnika gospoda Zupana, da bi ne prišla vera v nevarnost. Pa ga niso hoteli. Duhovniki niso hoteli voliti duhovnika! Samo, da so se mogli bahati, da so zmagali s svojim klavernim Pogačnikom. Kaj jim je potem mar korist kmeta, za katero je potem Pogačnik na Dunaju — molčal! In če bi prišlo iz Ljubljane povelje: Volite škofov cilinder! pa ga boš moral ti, kmet-tlačan naših presitih duhovnikov, tudi voliti!

Seveda bode tudi cilinder molčal, kakor Pogačnik! Ali ni to sramota! In če potem ti, kmet, tarraš in jadikuješ — sam si kriv! Zakaj si ne pomagaj, ko imaš vendar popolno pravico zato — sedaj ob času volitev. Zapodi komandante iz farovžev! Naj pogine duhovniško jerobstvo v posvetnih stvareh.

Za letošnjo državnozborsko volitev so zopet iz Ljubljane komandirali, da moramo voliti našega mrtvega Pogačnika. Mož bi rad šel na Dunaj, da bi sebi pomagal, kar vsi predobro vemo. Še v domačem kraju se ne upa prirediti shoda, ker se nas kmetov boji, in ker nam zares nima ničesar povedati. Mi pa ne bomo volili takega žalostnega junaka, ampak izbrali smo si sami brez kakega povelja vzornega moža-kmeta, o katerem smo prepričani, da ne bode sebi, kakor Pogačnik, ampak nam volilcem pomagal, moža, ki deluje že lepó vrsto let z besedo in dejanjem za nas kmete, ki je živahen — in ne mrtev, kakor Pogačnik —, ki je neumorno delaven ter podkovan prav v vseh strokah kmetijskega gospodarstva, ki je ves vnet za napredek v kmetijstvu, moža, katerega vsi poznamo, kajti slišali smo že neštivilnokrat njegove izvrstne gospodarske govore ter ga spoznali, da je vsestransko izobražen, moža, kateri vsak čas na naša gospodarska in druga vprašanja odgovarja z veseljem in temeljito ter nas poučuje.

In ta naš mož je ravnatelj kmetijske družbe, gospod Gustav Pirc.

Izbrali smo si ga tukajšnji volilci sami brez povelja in slišali smo tudi, da ste tudi volilci v kranjskem in kamniškem okraju vneti zanj.

Možje volilci! Če hočemo sami sebi dobro, volimo dne 18. grudna svojim poslancem soglasno kmeta vseh kmetov:

Gustava Pirca,

ravnatelja kmetijske družbe v Ljubljani.

*

Volilci! somišljeniki!

Zanašaje se na zaupanje, katero so nam volilci kranjskega mesta dosedaj vedno izkazali ob času volitev, pozivljamo Vas, cenjeni volilci iz splošnega volilnega razreda, da oddaste v sredo, dne 12. grudna svoje glasove narodno-naprednemu kandidatu gospodu

Luki Jelencu,
učitelju v Ljubljani.

Nihče naj ne ostane doma, nihče naj se ne izgovorja, da njegov glas ne pride v poštev. Tu se ne gre toliko za posamezne kandidate, kakor za načelno vprašanje. Ravno volitve v splošnem volilnem razredu bodo pokazale, če prodira med nami narodno-napredna misel, ali pa, če tičimo še vedno globoko v sponah nazadnjaškega mednarodnega klerikalizma.

Prosimo Vas tedaj, somišljeniki, da v sredo 12. t. m. storite svojo narodno dolžnost in ohranite dobro ime našemu mestu, ki slovi po zavedosti svojih volilcev širom slovenske domovine.

Meščanski volilni odbor.

Volilni shod priredita jutri v soboto, dne 8. t. m. ob osmih zvečer državnozborna kandidata gg. dr. Andr. Ferjančič in Luka Jelenc v gostilniških prostorih gospoda Petra Mayrja v Kranju. P. n. volilce vabi k mnogobrojni udeležbi meščanski volilni odbor.

Iz Šmartna pri Kranju se nam poroča: Pretečeni teden je bilo tu izpraševanje za moše, pri katerem pa ni bilo nič izpraševanja iz krščanskega nauka, ampak le agitacija za volitve. Župnik je rekel v župnišču, da bode prihodnji teden kapelan pobiral glasovnice po hišah in napisoval imena farovških kandidatov. Gospod župnik je dalje rekel, naj volijo dr. Šušteršiča, ki je krščanski in pošten mož. Tisti pa, ki pišejo časopise, hočejo nekega, ki je druge vere. Gospod župnik! Siv starček ste in stojte že kraj groba, pa si upate vedoma legati! Vprašamo Vas: «Kaj stori tisti, ki s smrtnim grehom prejme vsaki dan sv. obhajilo?» — Možeje, idoči od izpraševanja so zmajevali z glavo, in nek starček je zaklical: «Torej sem vendar dočakal, kar je bilo prerokovanega, da bodo vstali krivi preroki.» — Da vstali so res, a to so tisti, ki pravijo, da so Kristusovi nasledniki. Od c. kr. glavarstva do Šmartna je le deset minut in radovedni smo, kaj se bo ukrenilo, da se zajamči svobodna volitev.

Iz vseh krajev Gorenjske nam dohajajo slična poročila, kakor ono iz Šmartna, tako iz Cerkljan, Naklega i. t. d. Mi popolnoma priznavamo, da na škofov ukaz, da moramo voliti njegov cilinder — kakor je razvidno iz radovljiškega dopisa —, ker mora tako biti, bi njegovi priganjači šli v boj tudi za njegov cilinder. *Svarimo pa še enkrat vse poštene volilce, naj ne dajo duhovnikom glasovnic iz rok in naj jih zapode, ako pridejo ponje. To delajo vsled tega, ker jim voda teče v grlo. Zatorej neustrašeno v boj, in zmagaj, ne mora kakor piše «Domoljub», ampak je gotovo naša, če ne sedaj, pa prihodnjič. Pravica bo zmagala in ne nasilstvo.*

Iz Stare Loke se nam poroča: Pereče vprašanje «o svetem duhu in mački» je rešeno! Gospod urednik, kako veselje je zavladovalo pri nas, ko smo zvedeli, da so našim nagajivcem zavezana usta! Veste, svetega duha, o katerem nam nagajajo, da ga je snedel maček, so hranili v starološkem farovžu za boljše čase in ga nam šele sedaj pokazali v podobi g. Šušteršiča, katerega so postavili za kandidata. Hvala Bogu, da imamo sedaj zopet sv. duha! Volili ga pa vendar ne bomo, ker smo prepričani, da ga nam bo snedel maček — liberalni.

V Šenčurju se je vršil minulo nedeljo napovedani volilni shod g. Pogačnika, ki se je — kakor pripovedujejo ljudje — prav klaverno izvršil. Pogačniku sta prišla pomagat mali Evgenček Lampe iz Ljubljane in kranjski «tehant» Koblar. Upamo, da nam kdo od udeležencev pošlje kako natančneje poročilo.

Rojaki!

Sto let je minilo 3. grudna, odkar se je porodil slovenskemu narodu njegov največji pesnik, katerega ceni ves narod in s katerim se sme dičiti tudi med tujim svetom — France Prešeren. Pesnikovo znamenitost na široko razkladati je povsem nepotrebno; istotako neumestno pa bi bilo dokazovati, da zasluži pesnik ne samo, da ga čitamo in se z njim ponasamo, nego tudi, da njegovemu geniju postavimo viden znak svojega čišlanja in svoje hvaležnosti. Ta misel je vodila podpisani odbor, ko je svojedobno izdal in pozneje ponovil poziv do slovenskega naroda, da naj prilaga svoje doneske, ki bi omogočili povzdigniti pesniku dostojen spomenik v srcu slovenskega naroda, v beli Ljubljani, kjer je pel pesnik svoje nesmrtno poezije ter z njimi naslajal svoje sodobnike in potomce v vseh pokrajinah, kjerkoli se glasi slovenski jezik. V svojih oklicih je odbor za povzdignjenje Prešernovega spomenika pozival Slovenke in Slovence vseh stanov in vseh pokrajin, da skupno pripomorejo proslaviti pesnika, katerega pač smejo smatrati za svojega pesnika vsi člani slovenskega rodu, obenem pa osvetliti lice tudi slovenskemu narodu, ker bi njegovo zanimanje in njegova požrtvovalnost pričala, da ve svojim zaslužnim možem izkazovati svojo hvaležnost. Pesnikov spomenik naj bi bil torej viden znak narodovega spoštovanja in njegove hvaležnosti do svojega imenitnika, — obenem pa tudi bodrilo mladini in odraslim, da se pogrevajo ob njegovem pogledu za vse one ideale, katere je gojil pesnik sam. Katera prilika pa bi bila primernejša za povzdignjenje takega spomenika kot stoletnica Prešernovega rojstva?

Odbor se je čvrsto nadejal, da hode mogel ta dan 3. grudna leta 1900. proslaviti z odkritjem spomenika. Res so se v začetku s pohvalno vneto odzivali Slovenci in Slovenke in zbrala se je prilična svota. Nadejajoč se popolnemu uspehu, je razpisal odbor načrt za načrte Prešernovemu spomeniku. Tekmovalo je šest umetnikov slovenskih s sedem načrti, ki so bili vsi bolj ali manj zanimivi. Prvo nagrado je dobil g. Ivan Zajec na Dunaju, kateremu bi bil odbor tudi poveril izvršitev spomenika, ki ima biti kras prestolici slovenski in trajen spomenik, dostojen pesnika, kateremu bode povzdignjen, umetnika, ki ga izvrši, in naroda, ki ga svojemu pesniku postavi, ako ne bi bilo nedostalo onega, brez česar se ne da nič izvršiti — denarja. Nabrana vsota ne znaša niti polovice onega denarja, ki je potreben za povzdignjenje spomenika.

Ker pa je častna dolžnost narodova, da ne zaostane započeto delo, da ne preneha z dolgim odlaganjem projektanta umetniški zanos, s katerim nam obeta ustvariti delo, ki bo ponos narodu slovenskega, obrača se podpisani odbor ponovno do celokupnega naroda slovenskega, da vsak član njegov po svojih močeh pripomore srečno dovršiti započeto delo. Odbor ve dobro, koliko narodnega davka plačujejo Slovenci, in kako žulijo ti davki posebno one Slovence, ki so oddaljeni od središča slovenskega in izloženi navalu tujčevemu. Ali Ljubljana ne zmore vsega, pa tudi samo Kranjska ne; saj tudi Ljubljana po mogočnosti prispeva kulturnim potrebam oddaljenih rojakov. Ker pa je Prešeren vseslovenski pesnik, zato se obrača odbor do vseh Slovencev in Slovenek in jih ponovno poziva, da občine, društva in posamezne osebe žrtvujejo svojim sredstvom primerno vsotico v svrhu, ki bode celokupnemu Slovenstvu v ponos in moralno korist.

V Ljubljani, dne 1. grudna 1900.

Za odbor za napravo spomenika Francetu Prešernu.

Iv. Hribar, župan, tč. predsednik; **Rajko Perušek**, c. kr. profesor, tč. podpredsednik; **Fran Trdina**, mestni knjigovodja, tč. tajnik; **dr. Josip Stare**, c. kr. tajnik finančne prokuratorje, tč. blagajnik; **dr. Maks Pirc**, odvetnik, **Andrej Senekovič**, c. kr. gimnazijski ravnatelj, **dr. Ivan Tavčar**, odvetnik, tč. odborniki.

Tedenski sejem v Kranju dne 3. t. m.

Prignalo se je 150 glav goveje živine, 6 telet, 228 prašičev, 8 ovac, — buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7.50, prosa K 7.—, ovska K 6.—, rži K 7.—, ajde K 6.50, ječmena K 7.—, fižola koka 10.—, ribničana K 9.50, krompirja belega K 1.80, rumenega K 2.—, deteljno seme K 45.— do K 50.—.

V soboto, dne 1. t. m. zvečer okoli 11. ure je bil v kavarni Jäger zamenjan skoro nov dežnik s palico brez kljuge. Dotičnik, ki je najbrž to pomotoma storil, se pozivlje, da taistega vrne v kavarni Jäger, kjer dobi tam svojega nazaj.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovejši fagone priporoča po nizki ceni 57—39

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah
se dobiva 59—39

v zalogi Ivana Gorupa.

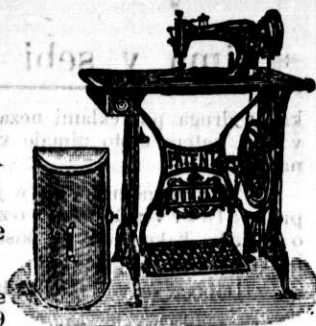
Telefon št. 90.

Agentura.

Trgovska komisija.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga

IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje
zastonj. 63—39

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega

blaga se opozarja na tvrdko 58—39

HUGO IML

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Ernest Fevniker

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh mot
galanterijskega, norimberškega,
misionskega in virkanega blaga ter igrač
na debelo in drobno.

Dunanja naročila točno. — Cene nizke.

72—38

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica
sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50
priporoča svojo veliko 61—39

zaloga sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je

„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hôtel. 62—39
Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—38

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatičnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Nepremočne vozne plahete

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—32

R. Ranzinger

špeditee c. kr. priv. južne železnice, Ljubljana, dunajska cesta št. 15.

Franc Omersa v Kranju prodaja
Barthelnovo apno za poklajo.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo *pisalnega orodja, šolskih in drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic) in galanterijskega blaga.*

Tudi sem preskrbel veliko zalogo *godbenega orodja in strun* in prodajam vse po najnižji ceni. 11-48

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih knjigah deset odstotkov popusta.

V najem se takoj odda dobro obiskana
gostilna

z elegantno opremljenimi sobami v lepem kraju na **Gorenjskem**. Gostilna je tik glavne ceste in se odda vsled bolezni.

Natančnejša pojasnila se dobe v **trgovini z delikatesami na glavnem trgu v Kranju.** 235-2

Ivan Sartori

ključarstvo in trgovina z železnim blagom
v *Radovljici (Gorenjsko).*

Tu se dobivajo vsake vrste **šivalni stroji** za šivilje, krojače, čevljarje, **slamorenice** najboljših vrst po nizki ceni.

Vsak stroj se tukaj lahko poskusi in ogleda. Za vsak stroj se jamči eno leto.

Stroji dajo se tudi na obroke. 214-7

Učenec

se sprejme takoj v špecerijsko prodajalnico. Zahteva se vsaj štiri razrede ljudske šole.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca». 230-3

R. MIKLAUC

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5
suknena pošiljateljska
trgovina
prodaja se na debelo in na
drobno.

Priporoča svojo *veliko zalogo* vsakovrstnega blaga za *moške in ženske obleke*. — V zalogi se nahaja *domače, loško, brnsko in jegerndorfsko sukno*, zanesljivo dobro in trpežno *blago*, vsakovrstne *hlačevine*, vsa *podlaga* in *potrebščine* za gospode krojače i. t. d.

Prav lepo nove vrste *blago* za *ženske obleke* v vseh barvah in cenah: *ogrinjalke, volnene rute, parht višnjev in pisan* za obleke, *cviln* za postelje, *kovtre, koce* i. t. d.

216-4 Uzorce na zahtevanje poštnine prosto.

Najcenejši nakup suknenega blaga.

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča „Kranjska tiskarna“ v Kranju.

Na račun se takoj odda
stara gostilna na deželi

na dobrem glasu in prostoru, pripravna za kakega rokodelca ali šiviljo pod ugodnimi pogoji.

Kje? pove upravništvo «Gorenjca». 233-3

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen) 149-12

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vin.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja **G. Piccoli-Ja**
v Ljubljani
dvornega založnika Nj. svetosti
papeža

ima v sebi **90** krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča kina - železnata vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 161b-20

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 gld.

Prodaja na drobno in debelo.

Največja tovarniška zaloga sukna J. Grobelnik Ljubljana, Mestni trg 20

77-38
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst
suknenega blaga

ägerndorfskih, brnskih in angleških štof, vsake vrste
etnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika
zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke,
svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno
znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na
zahtevanje.

Ceneji nakup kot posred drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

iz alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz
alpake (trpežne bele kovine):

1 tucat žlic, navadnih	gld. 4.40,	tezkih	gld. 5.60
1 " " za kavo	" 2.20,	" "	" 2.60
1 " nožev ali vilic	" 6.—,	" "	" "
Jedna velika žlica za mleko gld. —.80, za juho gld. 2.—			
Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesnim ročajem:			
12 parov navadnih	od gld. 1.80 do gld. 3.—		
12 " boljših	" 3.50 " 7.50		

Svečniki iz alpake, visoki 21 24 26 $\frac{1}{2}$, cm
84-37 gld. 2.— 2.30 2.60

Manufakturna (gvantna) trgovina.

Češnik & Milavec

Ljubljana, Špitalske (Lingarjeve) ulice

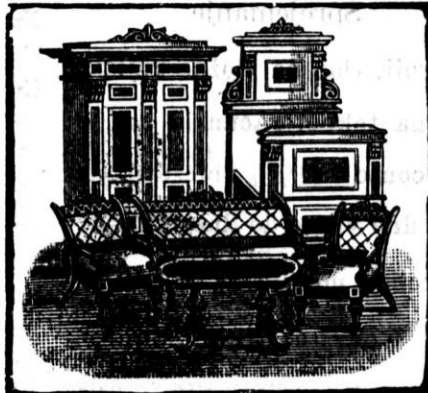
v novozgrajeni mestni hiši, opozarjata slavno občinstvo
na nju popolnoma z novim jesenskim in zimskim blagom
založeno trgovino, kakor: novosti v pavolnatih, pol-
volnenih in volnenih oblek za ženske, fini kamgarn,
seviot (Damentuch), loden i. dr., gladko in pisano, perilni
modni barhent za jopice, bluže in obleke. 199-10

Velika zaloga raznovrstnega sukna, štofa, kam-
garna, ševlota ter znanega pristnega gorenjskega
loškega štofa. — Novosti v volnenih, svilnatih in
ženiljastih rutah in šerpah (pintah), pletenih (štrikanih),
suknenih ogrinjalkah, platah, gorenjskih in ogrskih
kocih, pavolnatih in volnenih postelnih kocih i. t. d.

Vse navedeno po najnižji ceni.

Vzorci se po pošti brezplačno razpošiljajo.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76-38

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Poslane nizke cene.

Domača zanesljiva

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

stroje za slamoreznice
in žage. 81-38

Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

Bredtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

82-38
priporoča svojo veliko

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Sprejemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po nizkih cenah. — Zunanja
naročila točno.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče
občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobi postrežba,
vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času
sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago
mного sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji
obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetskega občinstva
tudi za nadalje

113-32

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Adolf Hauptmann

tovarna 75-38

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja

v Ljubljani.

Hustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Podpisani uljudno naznanja slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je

svojo trgovino
  z manufakturnim blagom
na glavnem trgu v Kranju

popolnoma prenovil in da bo tisto izvrševal v še večjem obsegu, kakor dosedaj.

Zlasti se priporoča v nakup zimskega blaga na debelo in drobno, nevestam za nakup bale, za kar ima posebno veliko izber.

Cene nizke, postrežba točna.

221—5

Z odličnim spoštovanjem

Franc Crobath

«pri Franceljnu»

trgovec z manufakturnim blagom v Kranju.

Zmešane in strižene lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina z lasmi v Spodnjem Kralovcu
(Unter-Kralowitz) na Češkem. 171—16

P. n. čitatelje te anonce opomnim, naj opozoré na mojo
adreso zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se
odgovarja.

Mestna hranilnica

v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke
brez odbitka rentnega davka
katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2,249.258 kron 61 vinarjev. — Stanje hipotečnih
posojil 1,597.062 kron 87 vinarjev. 35—43

106—32
AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata l. t. d. kakor tudi vsa
druga kjučavničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba

Prva električna ljubljanska
tovarna mrežastih ograj

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice števil. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,
državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.
za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje

denarnih vlog na vložne knjižice,
na tekoči račun in na
giro-conto s 4 $\frac{1}{2}$ % obrestovanjem
od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantneje.

Borzna naročila. 189-11